

Från: [Ulf Bergström](#)
Till: [REDACTED]
Kopia: [SGU Diariet](#)
Ärende: SGU:s svar angående samrådsunderlag till Vattenfall Eldistributions ansökan om nätkoncession för kraftledningar mellan Kottorp och SSAB, Södermanlands län.
Datum: den 31 mars 2020 11:19:49

Hej

Jag översänder SGU:s svar angående samrådsunderlag till Vattenfall Eldistributions ansökan om nätkoncession för kraftledningar mellan Kottorp och SSAB, Södermanlands län. SGU Dnr 33-681/2020.

SGU lämnar endast i undantagsfall platsspecifika synpunkter i denna samrådsfas och hänvisar till de checklistor som behandlar olika geologiska aspekter av infrastrukturprojekt på

<https://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/infrastrukturprojekt/>

Till stöd för ansökningar angående olika typer av infrastrukturprojekt så har SGU i checklistorna också sammanställt vad lagen säger och vilka SGU:s generella ställningstagande är.

Vi noterar att föreslaget stråk 1 tangerar en grundvattenförekomst. Därför hänvisar vi även till kompletterande information om vad man ska ta hänsyn till då en verksamhet är lokaliserad i anslutning till en grundvattenförekomst.

Läs informationen på SGUs webbplats: <https://www.sgu.se/grundvatten/vattenforvaltning/checklista-paverkan-grundvattenforekomst/>

Denna information ersätter generellt SGU:s yttrande i samrådsfasen

Med vänlig hälsning

Ulf Bergström

Ulf Bergström
Statsgeolog
Sveriges Geologiska Undersökning
Guldhedsgatan 5 A
41320 Göteborg
tfn +46 31 7082658
ulf.bergstrom@sgu.se

Från: [Bergström, Alexander](#)
Till: [REDACTED]
Kopia: tillstandsarende.trv@fmv.se
Ärende: FM2020-8312 yttrande avseende kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om nätkoncession för nya 130 kV luftledningar delsträcka Kottorp-SSAB, Nyköping och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län
Datum: den 9 april 2020 10:32:47

Hej,

Försvarsmakten har inget att erinra avseende kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om nätkoncession för två nya 130 kV luftledningar delsträcka Kottorp-SSAB, Nyköping och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län.

Flyghinderdata gällande höjd och placering ska lämnas in till LFV. För mer information, kontakta flyginfose@lfv.se.

Avseende hindermarkering hänvisas till Transportstyrelsens föreskrifter.

Försvarsmaktens diarienummer: FM2020-8312

Ert diarienummer:

För frågor i ärendet, kontakta fysplan@mil.se

Med vänlig hälsning
Alexander Bergström

FÖRSVARSMAKTEN
HKV PROD RPE INFRA
107 85 STOCKHOLM
Besöksadress: Banérgatan 62

e-post: alexander.x.bergstrom@mil.se

e-post: fysplan@mil.se

www.forsvarsmakten.se/

INFORMATION OM SEKRETESS FÖR SÄKERHETSÅTGÄRDER FÖR DEN CIVILA LUFTFARTEN

Enligt 18 kap. 8 § p 5 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) gäller sekretess för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser den civila luftfarten.

Luftfartsverkets remissvar kan innehålla information om säkerhetsåtgärder för den civila luftfarten som skulle kunna medföra skada om dessa uppgifter skulle röjas för obehöriga personer. Vi ber er därför ha detta i åtanke när ni hanterar Luftfartsverkets remissvar.

Uppgifter som i regel omfattas av sekretess är uppgifter om var kommunikationsutrustning, navigationsutrustning eller radar- och övervakningsutrustning är belägen (geografisk position), bevakningsåtgärder för sådana anläggningar (information om tillträdeskontroller, avgränsningar och liknande) eller information om hur en anläggning fungerar eller används och teknisk information om anläggningen (uppgifter om konsekvenser för den civila eller militära luftfarten).

Att Luftfartsverket inte har några invändningar omfattas i regel inte av sekretess.

Om ni har frågor om sekretessbedömningen kan ni kontakta koncernjurist Charlotte Rydberg på telefon 011-19 21 76 alt charlotte.rydberg@lfv.se.

2020-03-22

Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

**LFV:s yttrande angående planerade nya 130 kV kraftledningar, delen Kottorp -
SSAB, Nyköpings och Oxelösunds kommuner**

Härmed överlämnas LFV/ANS yttrande över i rubriken nämnda remiss.

Med vänlig hälsning

för Johan Arvik
Operativa System

Dokumentnummer
D-2020-198012

Ärendenummer
Å-2020-011757

Ert datum
2020-03-12

Er beteckning

Handläggare
Carlsson, Gert

Sekretess
OSL 18 kap 8 § Bevakn &
säkerhet

2020-03-22

Remissvar:

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot något av dragningsalternativen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Flyghinderanalys

Ska du uppföra mast, vindkraftverk, mobilkran eller byggnadsverk högre än 20 meter alternativt skicka in planhandlingar? Läs då detta!

Enligt Trafikverkets hemsida bör en lokaliseringsbedömning göras, på LFV kallar vi den för flyghinderanalys. Om du av någon anledning inte vill ha en flyghinderanalys utförd, men ändå efterhöra om LFV har något att erinra, kan du skicka in en **begäran om CNS-analys**. Kom ihåg att flygplatserna kräver en utförd flyghinderanalys för att de ska tillstyrka etablering av hinder högre än 20 meter. En flyghinderanalys är alltid avgiftsbelagd.

HUR GÅR MAN TILL VÄGA?

För att underlätta hanteringen och därmed förkorta handläggningstiden för flyghinderanalyser och CNS-analyser, vill vi göra er uppmärksamma på två mycket viktiga punkter:

1. RÄTT benämning av vad ni vill ha utfört

Använd endast formuleringen **Beställning av flyghinderanalys** om du önskar en komplett (avgiftsbelagd) analys av om byggnadsobjekt kommer att få någon påverkan på flygplatser, in- och utflygningssvägar, luftrum, kommunikationsutrustning, navigationsutrustning och radarutrustning. I denna analys inkluderas CNS-analys av LFVs egna utrustning. Mer information och prislistor hittar du på länken angiven nederst i dokumentet.

Använd endast formuleringen **Remiss CNS-analys** om du enbart vill efterhöra om LFV har något att erinra mot etableringen med hänsyn tagen till LFVs egna utrustning. I denna analys finns ingen information om hur etableringen påverkar flygtrafiken. **Använd vår blankett för CNS-analys vid beställningen.**

2. RÄTT inskickat elektroniskt format

Skicka i elektroniskt format med epost till: **lfvcentralregistratur@lfv.se**

I yttersta undantagsfall per post till: **LFV 601 79 Norrköping**

Skicka koordinatlistor i Excel- eller Wordformat. Resterande information i öppet format (ej scannade filer).

Ange objektets exakta position/koordinater i: RT 90 X 7, 2,5 gon V eller SWEREF 99 TM N, E eller SWEREF 99 (WGS 84). Undvik lokala koordinatsystem som SWEREF 99 18 00. **Se till att ni anger exakt koordinatsystem som är använt för objektet, gissa inte om ni är osäkra.**

VIKTIGT! ANGE TERRÄNGHÖJD METER ÖVER HAVET (Z) FÖR HINDRETS PLACERING.

Möjlighet finns att beställa analys av ett område, såsom vindkraftpark. Som komplettering till koordinatlistor tar vi tacksamt emot shape-filer (.shp) för stora områden, vindkraftsparker, kraftledningar etc. Blanketter för beställning av flyghinderanalys hittar du via länken nedan. Om du inte använder LFVs blankett, var noga med att all information motsvarande den som finns på LFV-blankett, finns med i din ansökan.

Här hittar du blanketter för beställning av analyser under rubrik "Ladda ner":

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/flyghinderanalys/sa-har-gor-du

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster/cns-analys

För betydligt mer utförlig information till dig som skickar in material avseende flyghinder, besök oss på:

www.lfv.se/tjanster/luftrumstjanster

KONTAKT: Flyghinderanalyser 011-19 25 22
CNS-analyser 011-19 22 13

Från: catrin.englund@trafikverket.se
Till: [Samråd](#)
Kopia: plan.sodermanland@lansstyrelsen.se
Ärende: Kompletterande samråd för planerade nya 130 kV kraftledningar, delsträcka Kottorp-SSAB, Nyköping och Oxelösunds kommuner
Datum: den 2 april 2020 09: 6:01
Bilaga or: [Samråd ang. två nya 130 kV-ledningar mellan edenlunda och Oxelösund i Flens Katrineholms Nyköpings och Oxelösunds kommuner.msg](#)

Trafikverket dnr: TRV 2020/33201

Kompletterande samråd för planerade nya 130 kV kraftledningar, delsträcka Kottorp – SSAB, Nyköping och Oxelösunds kommuner

Trafikverket vill upplysa om att ledningsstolpar så långt det är möjligt ska placeras på ett sådant avstånd från väg och järnväg som motsvarar stolpens höjd. Om detta inte är genomförbart i alla lägen ska stolpen placeras utanför säkerhetszonen utmed allmän väg, alternativt ska ett vägräcke sättas upp utmed vägen för att förhindra påkörning av stolpen. Utmed järnväg är det viktigt att elsäkerhetsverkets skyddsföreskrifter beaktas. Trafikverket välkomnar en dialog kring utförandet av ovanstående, bl.a. eftersom bredden på säkerhetszonen utmed allmän väg varierar med hänsyn till förutsättningar på den aktuella platsen t.ex. skyltad hastighet.

Trafikverket har i övrigt inga nya synpunkter att framföra på den föreslagna ledningssträckningen, utan hänvisar till det tidigare yttrandet i ärendet daterat 2019-06-25 (yttrandet bifogas ovan). Trafikverket tar heller inte ställning till alternativ sträckning mellan Kottorp och Stjärnholm.

Med vänliga hälsningar

Catrin Englund

Samhällsplanerare

catrin.englund@trafikverket.se

Direkt: 010-123 57 88

Trafikverket

Box 1140

631 80 Eskilstuna

Besöksadress: Tullgatan 8

Telefon: 0771-921 921

www.trafikverket.se

Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 UPPSALA
samrad@rejlers.se

Yttrande

Datum: 2020-03-24
Er referens:
Diariernr: SSM2020-2083
Dokumentnr: SSM2020-2083-2
Handläggare: Torsten Augustsson
Telefon: 08-799 44 80

Svar på Remiss - Kompletterande samråd för planerade nya 130 kV kraftledningar, delen Kottorp - SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har tagit del av ovan rubricerade remiss och önskar lämna följande synpunkter och information.

Synpunkter: SSM anser att magnetfältsnivåer bör redovisas för bostäder och andra platser där barn vistas varaktigt och förhöjda fält kan förväntas på grund av exempelvis kraftledningar. Det är sedan miljöbalken som ska beaktas när det görs en bedömning av olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder. Skälet till att miljöbalken blir tillämplig är för att det rör sig om icke-joniserande strålning som enligt balken benämns som miljöfarlig verksamhet och som inte är tillståndspliktig enligt strålskyddslagen. Det är Folkhälsomyndigheten som är tillsynsvägledande när det gäller miljöbalken.

På sidan 17 (sektion 5.1.1) i samrådsunderlaget står ” *Nyköpings kommun följer Socialstyrelsens, arbetsmiljöverkets, elsäkerhetsverket och boverkets rekommendationer angående magnetfält vid samhällsplanering och byggande.*”

Lite senare i underlaget på sidan 23 (sektion 5.1.6.1) framgår att Vattenfall har för avsikt att följa den försiktighetsprincip avseende magnetfältsexponering som formulerats av följande fem myndigheter, Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Det är givetvis bra att avsikten är att följa myndigheters rekommendationer men det är primärt miljöbalken och dess försiktighetsprincip som ska beaktas när det görs en bedömning av olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder.

En 130-kV luftburen kraftledning ger vanligtvis ett tydligt magnetfältsbidrag inom ett avstånd på ca 75 meter. SSM ser med tillfredsställelse på att Vattenfall har för avsikt att redovisa magnetfältsnivåer i kommande MKB:er; på sidan 23 (sektion 5.1.6.1) står det ” *Som ett underlag till miljökonsekvensbeskrivningen kommer magnetfältsberäkningar att göras för den aktuella ledningsträckningen. Grafer som visar magnetfältets utbredning och styrka kommer att infogas i MKB:n.*”.

Information: Den elektromagnetiska strålmiljön kan påverkas kring kraftledningar och transformatorstationer. Elektriska fält avskärmas bra av vegetation och byggnadsmaterial och därför orsakar inte yttre källor några betydande sådana fält inomhus. Magnetfält avskärmas däremot inte på samma sätt och därför kan yttre källor signifikant höja magnetfältsnivån inomhus.

SSMFS 2008:18 anger referensvärden för elektromagnetiska fält avseende allmänhetens exponering. Referensvärdet för magnetfält för den systemfrekvens som används i Sverige, 50 Hz, är 100 mikrottesla (μT). Referensvärdena är satta för att med marginal skydda mot alla säkerställda hälsorisker, i det här fallet nerv- och muskelpåverkan.

Det finns en vetenskapligt grundad misstanke om förhöjd risk för barnleukemi för barn som exponeras varaktigt för lågfrekventa magnetfält. Bakgrunden är att epidemiologiska studier observerat en genomsnittlig fördubblad incidens för barnleukemi för grupper som exponerats för 0,4 μT eller högre i medelvärde jämfört med de som exponerats för 0,1 μT eller lägre. Det observerade sambandet gäller för barn som har varit exponerade för magnetfält med frekvenserna 50 eller 60 Hz. Sambandet är dock för svagt för att med säkerhet påvisa ett orsakssamband. Det har inte heller gått att finna något robust stöd från djur- eller cellstudier för ett samband. WHO:s cancerforskningsgrupp IARC har därför klassat lågfrekventa magnetfält som möjligen cancerframkallande.

SSM bedömer utifrån egna mätningar att ungefär hälften av landets bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger 0,05 μT och ungefär 95 % av landets bostäder förväntas ha magnetfält som i årsmedelvärde understiger 0,2 μT . Den dominerande frekvensen för ovan given exponering är 50 Hz.

Vid kommunikation med SSM i rubricerat ärende ska referens anges, dvs. SSM:s diarienummer och namn på ansvarig handläggare.

I detta ärende har avdelningschefen Johan Friberg beslutat. Utredaren Torsten Augustsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Héléne Asp deltagit.

Detta yttrande expedieras utan underskrift.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Johan Friberg

Torsten Augustsson

Från: bjorn.hermansson@skogsstyrelsen.se
Till: [Samråd](#)
Kopia: Evolution@skogsstyrelsen.se
Ärende: VB: Angående ärendet kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar - delsträcka Kottorp-SSAB/
Datum: den 14 april 2020 06:23:43
Bilagor: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[Samrådsbrev_Kottorp-SSAB.pdf](#)
[Samrådsunderlag.zip](#)

Hej!

Angående ärendet, SKS2020-1225, kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar - delsträcka Kottorp-SSAB.

Då ärendet inte gäller en direkt skoglig åtgärd, tar Länsstyrelsen in de synpunkter som önskas av Skogsstyrelsen vad gäller skogliga skydd.

Med vänlig hälsning

Tysk Björn Hermansson

Tysk Björn Hermansson | Skogskonsulent
Skogsstyrelsen | Dalarnas distrikt
Tallvägen 2, 79252 Mora
036-35 93 00 (växel) | 0250-59 51 19 (direkt)
bjorn.hermansson@skogsstyrelsen.se | skogsstyrelsen.se

Från: Evolution <Evolution@skogsstyrelsen.se>

Skickat: den 16 mars 2020 15:14

Till: remisser.mitt <remisser.mitt@skogsstyrelsen.se>

Ämne: VB: Kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar - delsträcka Kottorp-SSAB

Hej!

Denna remiss har fått dnr 2020/1225

Med vänlig hälsning

Lena Johansson

Lena Johansson | Registrator
Skogsstyrelsen | Serviceenheten
Vallgatan 8, 55183 Jönköping
036-35 93 00 (växel) | 036-35 93 06 (direkt)
lena.johansson@skogsstyrelsen.se | skogsstyrelsen.se

Från: [REDACTED]

Skickat: den 16 mars 2020 14:00

Till: Samråd

Ämne: Kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar - delsträcka Kottorp-SSAB

Hej!

Bifogat detta mail finns samrådshandlingar för ett kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar delsträcka Kottorp - SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Vänliga hälsningar

[REDACTED]

Konsult, koncession och tillstånd

REJLERS

[REDACTED]

Office: +4671-78 00 00

[REDACTED]

rejlers.com

Rejlers, Box 30233, 104 25 Stockholm, Sweden

HOME of the
LEARNING
MINDS

Från: [hammarstam Mats](#)
Till: [REDACTED]
Ärende: MSB 2020-03762-1 - Kompletterande samråd för planerade nya 130 kraftledningar, delen Kottorp SSAB, Nyköpings och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län
Datum: den 28 april 2020 11:07:47
Bilagor: [image002.png](#)
[image004.png](#)

Hej Charlotta,

MSB har inget att invända emot de planerade 130kV kraftledningarna i Kottorp i Nyköping och Oxelösunds kommuner.

Med Vänlig Hälsning
Mats Hammarstam
Rakel och ledningssystem
MSB

Från: [REDACTED]
Skickat: den 16 mars 2020 14:00
Till: Samråd <Samrad@rejlers.se>
Ämne: Kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar - delsträcka Kottorp-SSAB

Hej!

Bifogat detta mail finns samrådshandlingar för ett kompletterande samråd avseende nya 130 kV kraftledningar delsträcka Kottorp - SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner.

Vänliga hälsningar
[REDACTED]
Konsult, koncession och tillstånd

 REJLERS

[REDACTED]
Office: +4671-78 00 00

[REDACTED]
rejlers.com

Rejlers, Box 30233, 104 25 Stockholm, Sweden

HOME of the
LEARNING
MINDS